

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 2328
Ημερομ. Κατάθεσης: 13/5/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Φραγκίσκος Παρασύρης- Βουλευτής Ν. Ηρακλείου

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τον Υπουργό:
Δικαιοσύνης

Θέμα: «Άμεσες ενέργειες για την υποστελέχωση και τις επικίνδυνες κτηριακές υποδομές στα δικαστικά κτήρια».

Ο Βουλευτής Ηρακλείου του ΠΑΣΟΚ- Κίνημα Αλλαγής κ. Φραγκίσκος Παρασύρης καταθέτει ως αναφορά στη βουλή δημοσίευμα με θέμα: «Όταν η Δικαιοσύνη παραπέμπει σε Τρίτο Κόσμο» και αιτείται απαντήσεων.

Με το δημοσίευμα επισημαίνεται ότι η ασφάλεια στις εισόδους των δικαστικών μεγάρων είναι ελλιπής, οι υποδομές είναι πολύ συχνά τραγικές και επικίνδυνες, η εντατικοποίηση για τους υπαλλήλους είναι ασύλληπτη και οι καθυστερήσεις στις υποθέσεις μνημειώδεις. Όπως επισημαίνεται χαρακτηριστικά, το πρόβλημα, βέβαια, δεν περιορίζεται στην παλαιότητα των κτιρίων. Οι εργαζόμενοι μιλούν για ένα συνολικό πλαίσιο εγκατάλειψης που περιλαμβάνει υποστελέχωση, εξαντλητικά ωράρια και ανεπαρκείς αμοιβές

Παρακαλούμε αφού λάβετε υπόψη το δημοσίευμα, να μας ενημερώσετε για τις ενέργειες και τις πρωτοβουλίες που θα αναλάβετε για την υποστελέχωση και τις επικίνδυνες κτηριακές υποδομές στα δικαστικά μέγαρα.

Ο Βουλευτής

Φραγκίσκος Παρασύρης

Όταν η Δικαιοσύνη παραπέμπει σε Τρίτο Κόσμο...

Η ασφάλεια στις εισόδους των μεγάρων είναι ελλιπής, οι υποδομές είναι πολύ συχνά τραγικές και επικίνδυνες, η εντατικοποίηση για τους υπαλλήλους είναι ασύλληπτη και οι καθυστερήσεις στις υποθέσεις μνημειώδεις...

Το πρωί της 28ης Απριλίου, ένας 89χρονος άνδρας εισήλθε ανενόχλητος στο Εφετείο Αθηνών σπλοφορώντας. Λίγα λεπτά αργότερα, οι πυροβολισμοί που ακούστηκαν μέσα στο δικαστικό συγκρότημα προκάλεσαν πανικό και επανέφεραν με τον πιο εκκωφαντικό τρόπο ένα ερώτημα που εδώ και χρόνια παραμένει αναπάντητο: πόσο ασφαλείς είναι οι χώροι στους οποίους απονέμεται η δικαιοσύνη; Και μαζί του, ένα ακόμη: εξαντλείται, άραγε, το ζήτημα της ασφάλειας στην αποτελεσματική ή μη φύλαξη στις εισόδους, ώστε οι εγκαταστάσεις να μη μοιάζουν με «ξέφραγο αμπέλι» ή μάλιστα αφορά και άλλα πράγματα, εξίσου σημαντικά;

Η απάντηση είναι - θα έπρεπε, τουλάχιστον, να είναι - ιδιαίτερα δυσάρεστη για τους αρμόδιους: τις εκάστοτε κυβερνήσεις και την ηγεσία της Δικαιοσύνης. Διότι όσο έχουν μια στοιχειώδη εικόνα του τι συμβαίνει εκεί, γνωρίζουν καλά ότι πίσω από τις βαριές πόρτες των δικαστικών μεγάρων, κυρίως της Αθήνας, κλιμάδες άνθρωποι, δικαστικοί και υπάλληλοι, δίνουν καθημερινά μάχη μέσα σε κτίρια γερασμένα, ασυνήθιστα και - όπως οι ίδιοι καταγγέλλουν - επικίνδυνα.

Η αυτοψία των «ΝΕΩΝ» στα δικαστικά συγκροτήματα της Ευελπίδων, του Εφετείου και του πρώην Ειρηνοδικείου αποτυπώνει μια εικόνα εγκατάλειψης που δύσκολα συνάδει με τον θεσμικό ρόλο της Δικαιοσύνης σε ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος, παραπέμποντας περισσότερο σε Τρίτο Κόσμο. Σοβάδες που αποκολλώνται, οροφές που στάζουν με την πρώτη βροχή, εκτεθειμένα καλώδια, αθύουσες χωρίς επαρκή κλιματισμό ή θέρμανση, πλημμυρισμένα υπόγεια, μεταλλικές ραφιέρες έτοιμες να καταρρεύσουν από το βάρος κλιμάδων δικογραφιών και εργαζόμενοι που προσπαθούν να ανταποκριθούν σε ασφυκτικές συνθήκες υποστελέχωσης και εξάντλησης.

Οι εικόνες που κατέγραψε ο φωτογραφικός φακός είναι αποκαλυπτικές: κουβάδες τοποθετημένοι κάτω από ταβάνια που στάζουν, στοιβές φακέλων σε διαδρόμους και γραφεία, υγρασία στους τοίχους, σκοτεινά παράθυρα,

υπόγειοι χώροι όπου - σύμφωνα με εργαζόμενους - έχουν εμφανιστεί ακμή και τρωκτικά. Σε ορισμένα σημεία, οι δικαστικοί υπάλληλοι εργάζονται δίπλα σε καλώδια και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις εκτεθειμένες στην υγρασία. Σε άλλες περιπτώσεις, ολόκληρες υπηρεσίες λειτουργούν σε γραφεία ασφυκτικά μικρά, χωρίς επαρκή αερισμό, με δεκάδες ανθρώπους να συνυπάρχουν σε χώρους που μοιάζουν να έχουν προ πολλού ξεπεράσει τα όριά τους.

«Βουνά» οι δικογραφίες

Την ίδια στιγμή, οι διάδρομοι των δικαστηρίων θυμίζουν συχνά λαβύρινθο από χαρτοκιβώτια και στοιβηγμένες δικογραφίες. Σε αρκετές υπηρεσίες, οι φακέλοι φτάνουν μέχρι το ύψος των εργαζομένων, αφήνοντας ελάχιστο ελεύθερο χώρο για μετακίνηση και κάνοντας όλους να αναρωτιούνται τι θα συμβεί σε περίπτωση σεισμού. Η αρχειοθέτηση γίνεται πολλές φορές πρόχειρα, όχι από αμέλεια των υπαλλήλων, αλλά λόγω αντικειμενικής αδυναμίας. Ο όγκος αυξάνεται διαρκώς, ενώ οι διαθέσιμοι χώροι και το προσωπικό μειώνονται.

«Όταν λέμε ασφαλείς συνθήκες εργασίας, δεν εννοούμε μόνο περισσότερο αστυνόμευση και συστήματα ασφαλείας αντίστοιχα των αεροδρομίων», λέει ο Φιλήμων Ορκόπουλος, δικαστικός υπάλληλος στο Πρωτοδικείο Αθηνών. Περιγράφει δε μια καθημερινότητα όπου η απειλή δεν είναι μόνο εξωτερική, αλλά προέρχεται και από τα κτίρια. «Ασφαλείς συνθήκες σημαίνει να μη φοβάσαι ότι θα πέσει πάνω σου μια αρχειοθήκη φορτωμένη με εκατοντάδες δικογραφίες. Να μην κινδυνεύεις από ψευδοροφές που καταρρέουν ή από εισροή υδάτων με την πρώτη

βροχή. Να υπάρχει γιατρός για να αντιμετωπίσει ένα έκτακτο περιστατικό. Να μη δουλεύει ένας υπάλληλος για τρεις».

Ο ίδιος επισημαίνει ότι η πίεση δεν είναι μόνο σωματική, αλλά και ψυχολογική. Υπάλληλοι σε ανακριτικά γραφεία και ποινικές έδρες έρχονται καθημερινά αντιμέτωποι με σκληρές υποθέσεις, εγκλήματα και τραυματικές καταθέσεις χωρίς καμία ουσιαστική ψυχολογική υποστήριξη. Όπως λέει, υπάρχουν εργαζόμενοι που παραμένουν επί ώρες σε αίθουσες ακροατηρίων ή ανακριτικά γραφεία ακούγοντας υποθέσεις κακοποίησης ανήλικων, ανθρωποκτονιών και βαριές εγκληματικότητας και στη συνέχεια καλούνται να συνεχίσουν κανονικά την εργασία τους, σαν να πρόκειται για μια τυπική διοικητική διαδικασία. «Δεν είναι ασφαλείς συνθήκες όταν ανεβαίνεις με πυρετό στην έδρα επειδή δεν υπάρχει άλλος συνάδελφος», σημειώνει χαρακτηριστικά.

Ο πρόεδρος του Συλλόγου Δικαστικών Υπαλλήλων Αθήνας, Στρατής Δουνιάς, μιλάει για μια «παράκλυσιδα επικίνδυνων γεγονότων»

Κουβάδες τοποθετημένοι κάτω από ταβάνια που στάζουν

που αποδεικνύει ότι το πρόβλημα δεν είναι συγκυριακό αλλά διαρκικό. Όπως περιγράφει, μόλις τους τελευταίους μήνες έχουν σημειωθεί επανειλημμένες πλημμύρες σε δικαστικά κτίρια, πτώσεις σοβάδων, κατάρρευση μεταλλικών ραφιών και τραυματισμοί υπαλλήλων. Σε μία περίπτωση, στο Αρχείο του πρώην Ειρηνοδικείου, εργαζόμενος τραυματίστηκε όταν αποκολλήθηκε μηχανισμός αρχειοθήκης την ώρα που επιχειρούσε να τη μετακινήσει.

«Οι κουβάδες έκαναν την εμφάνισή τους σχεδόν παντού με την πρώτη κακοκαιρία», λέει. «Νερά έπεφταν πάνω σε γραφεία, ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα. Σε αρκετούς χώρους η ατμόσφαιρα γινόταν αποπνικτική από την υγρασία. Υπάρχουν αίθουσες που έμειναν εκτός λειτουργίας για μήνες επειδή οι ζημιές δεν αποκαταστάθηκαν εγκαίρως».

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί, σύμφωνα με τον ίδιο, η κατάσταση των αποθηκευτικών χώρων όπου φυλάσσονται κλιμάδες δικογραφίες. Οι εικόνες με στοιβηγμένους φακέλους σε διαδρόμους και πρόχειρες

ραφιέρες αποτελούν πλέον πάγια πραγματικότητα. «Η καθημερινή μεταφορά δικογραφιών γίνεται συχνά με τα χέρια ή με καρτόνια σουπερ-μάρκετ. Οι κίνδυνοι ατυχημάτων είναι διαρκείς», υπογραμμίζει.

Δραματική υποστελέχωση

Το πρόβλημα, βέβαια, δεν περιορίζεται στην παλαιότητα των κτιρίων. Οι εργαζόμενοι μιλούν για ένα συνολικό πλαίσιο εγκατάλειψης που περιλαμβάνει υποστελέχωση, εξαντλητικά ωράρια και ανεπαρκείς αμοιβές.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο των δικαστικών υπαλλήλων Αθήνας, μόνο στο Πρωτοδικείο της Αθήνας οι κενές οργανικές θέσεις αγγίζουν περίπου τις 450. Στο Εφετείο, όπως λέει, «σε κάθε δικαστικό αντιστοιχεί σχεδόν μισός υπάλληλος». Το αποτέλεσμα είναι μια καθημερινότητα υπερεντατικοποίησης, όπου πολλοί

Μια προσωπική εμπειρία

Σε αυτό το σημείο, το ρεπορτάζ δεν μπορεί παρά να συναντήσει και μια προσωπική εμπειρία. Ως ασκούμενη δικηγόρος στο παρελθόν και αργότερα ως δικαστική συντάκτρια, έχω περάσει αμέτρητες ώρες στους διαδρόμους των δικαστηρίων της Αθήνας. Έχω βρεθεί σε αίθουσες αποπνικτικές μέσα στο καλοκαίρι, έχω δει νερά να τρέχουν από τα ταβάνια, υπαλλήλους να κοιβαίνονται δεκάδες δικογραφίες με αυτοσχέδια καρτόνια, ανθρώπους να εργάζονται εξαντλημένοι πίσω από στοιβές φακέλων. Έχω δει δικηγόρους, πολιτές και εργαζόμενους να περιμένουν ώρες σε συνθήκες που δεν τμούν ούτε τη Δικαιοσύνη ούτε τον άνθρωπο.

Θυμάμαι ακόμη τη μυρωδιά της υγρασίας σε ύποπτα αρχεία, τις αίθουσες όπου τον χειμώνα οι εργαζόμενοι φορούσαν παλτό γιατί δεν λειτουργούσε η θέρμανση και το καλοκαίρι προσπαθούσαν να συνεχίσουν τη δουλειά τους μέσα σε αόρατη ζέση. Θυμάμαι υπαλλήλους να τρέχουν κυριολεκτικά από γραφείο σε γραφείο για να καλύψουν ελλείψεις προσωπικού, να προσπαθούν να εξυπηρετήσουν δεκάδες ανθρώπους ταυτόχρονα, να απολογούνται

για καθυστερήσεις που δεν δημιούργησαν οι ίδιοι.

Και ίσως γι' αυτό το συγκεκριμένο ρεπορτάζ δεν ήταν απλώς μια δημοσιογραφική υποχρέωση. Ήταν και μια προσωπική ανάγκη να αναδειχθεί μια πραγματικότητα γνωστή σε όσους περνούν καθημερινά το κατώφλι των δικαστηρίων, αλλά αθέατη για τους περισσότερους.

Για τους ίδιους τους δικαστικούς υπαλλήλους, το αίτημα παραμένει απλό: αξιοπρεπείς και ασφαλείς συνθήκες εργασίας. Ζητούν σύγχρονα κτίρια, επαρκή συντήρηση, στελέχωση υπηρεσιών, ουσιαστικά μέτρα ασφαλείας, γιατρούς εργασίας και τεχνικούς ασφαλείας, αλλά και ανθρώπινες συνθήκες για να μπορούν να επιτελέσουν τον ρόλο τους.

Έχω δει δικηγόρους, πολιτές και εργαζόμενους να περιμένουν ώρες σε συνθήκες που δεν τμούν ούτε τη Δικαιοσύνη ούτε τον άνθρωπο

► Ανυψία προκαλεί η κατάσταση των αποθηκευτικών χώρων όπου φιλάσσονται χιλιάδες δικονομίες

εργαζόμενοι παραμένουν στις υπηρεσίες τους έως αργά το βράδυ ή εργάζονται σε εξαντλητικούς ρυθμούς χωρίς επαρκή υποστήριξη.

Δεν είναι λίγες οι φορές που συνεδριάσεις ποινικών δικαστηρίων ολοκληρώνονται μετά τα μεσάνυχτα, με τους γραμματείς και τους δικαστικούς υπαλλήλους να παραμένουν στις θέσεις τους επί δωδεκά και δεκατρείς συνεχόμενες ώρες. Η εικόνα εργαζομένων να επιστρέφουν στα σπίτια τους τα ξημερώματα έχει γίνει σχεδόν κανονικότητα σε ορισμένες υπηρεσίες. «Η καθυστέρηση στην απονομή της **Δικαιοσύνης** στηρίζεται στις πλάτες των εργαζομένων», σημειώνει ο Στρατής Δουνιάς. «Καλούμαστε να αντεπεξέλθουμε σε δύο και τρεις υπαλλήλους».

Ανάλογη είναι και η περιγραφή του Δημήτρη Ζώη, δικαστικού υπαλλήλου στο Πρωτοδικείο Αθηνών και γραμματέα έδρας στο Δικαστήριο Αιγών, ο οποίος εργάζεται σε κτίριο διπλά από εκεί όπου σημειώθηκαν οι πυροβολισμοί του 89χρονου.

«Την κατάσταση θα τη χαρακτηρίζα τραγική», λέει στα «ΝΕΑ». «Στο ισόγειο του Εφετείου, έπειτα από κάθε βροχή, οι συνάδελφοι δουλεύουν μέσα σε νερά. Είναι συντηγμένο να μπαίνουν νερά από τα παράθυρα και να βρέχονται έγγραφα και δικογραφίες. Υπάρχουν εκτεθειμένα καλώδια στο πάτωμα. Έχουν γίνει έγγραφα, έχει έρθει ακόμη και η Επιθεώρηση Εργασίας. Κάποια στιγμή θα γίνει το κακό».

Ο ίδιος περιγράφει περιστατικά εργαζομένων που λιποθύμησαν λόγω καύσιμα σε αιθούσες χωρίς επαρκή κλιματισμό, αλλά και ατυχήματα από κατάρρευση ραφιών. «Υπάρχει συνάδελφος που ισόπλητη συντηρητικά κατάγματα και ακόμη κάνει θεραπείες», αναφέρει.

Στους υπόγειους χώρους, όπου φυλάσσονται παλαιές δικογραφίες, η κατάσταση - όπως λέει - είναι αποκαρδιωτική. «Έχω δει με τα μάτια μου φαγομένες δικογραφίες από τρωκτικά. Υπάρχουν χώροι που λημιάζουν νερά και μυρίζουν ακαθαρσίες, κι όμως προρίζονται για να στεγαστούν υπηρεσίες».

Όλα στην τύχη;

Η εικόνα που μεταφέρουν οι εργαζόμενοι επιβεβαιώνεται σε μεγάλο βαθμό και από τα ίδια τα περιστατικά των τελευταίων ετών. Από πυρκαγιές σε δικαστικά κτίρια και πτώσεις σοβάδων μέχρι πλημμύρες και τραυματισμούς από καταρρεύσεις αρχαιοθηκών, οι καταγγελίες δεν αποτελούν θεωρητικές προειδοποιήσεις αλλά καταγεγραμμένα γεγονότα.

«Διεκδικούμε τα αυτονόητα», λέει ο Στρατής Δουνιάς. «Η προστασία της ανθρώπινης ζωής δεν μπορεί να εξαρτάται από την τύχη». Και ίσως τελικά αυτό να είναι το πιο ανησυχητικό συμπέρασμα της έρευνας: ότι μέσα στους χώρους όπου απονέμονται η δικαιοσύνη, εργαζόμενοι και πολίτες εξακολουθούν να αισθάνονται πως η ασφάλειά τους επαφίεται περισσότερο στην τύχη παρά σε ένα οργανωμένο και λειτουργικό κράτος.

► Η καθημερινή μεταφορά δικογραφιών γίνεται συχνά με τα χέρια ή με καρότσια σουπερμάρκετ

► Σοβάδες που αποκολλώνται από τα τζάνι

► Σε ορισμένα σημεία, οι δικαστικοί υπάλληλοι εργάζονται δίπλα σε καλώδια και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις εκτεθειμένες στην υγρασία

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΕΝΟ...

Πολλά από τα προβλήματα αυτά έχουν καταγγεληθεί επανειλημμένως και καταγραφεί ακόμη και σε επίσημα έγγραφα προηγούμενων ετών. Σε αναφορές προς το **υπουργείο Δικαιοσύνης** είναι επισημανθεί, ήδη από το 2012, η έλλειψη πυρασφάλειας, οι ανεπαρκείς εξοδοι κινδύνου και η αδυναμία ουσιαστικής φύλαξης συγκεκριμένων δικαστικών κτηρίων. Είς μάλιστα, καθώς οι προειδοποιήσεις των εργαζομένων φαίνεται να παραμένουν επί χρόνια χωρίς ουσιαστική ανταπόκριση. Όπως δε καταγγέλλουν συνδικαλιστικοί φορείς και απλοί εργαζόμενοι, αντίδραση υπάρχει μόνο όταν σημειώνεται κάποιο σοβαρό περιστατικό.

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Πέρα από τις εικόνες εγκατάλειψης, οι δικαστικοί υπάλληλοι περιγράφουν και μια καθημερινότητα έντασης και εξουθένωσης. Η μαζική προαίτηση πολιτών, οι καθυστερήσεις, η πίεση της εργασίας και η έλλειψη προσωπικού δημιουργούν συχνά εκρηκτικό κλίμα. Σε πλήρη μετρημένο όγκο συναλλαγών, όπως οι αποποιήσεις, οι ουρές ξεκινούν από νωρίς το πρωί. Οι πολίτες περιμένουν επί ώρες, οι εντάσεις αυξάνονται και οι υπάλληλοι βρίσκονται συχνά στο επίκεντρο παραπόνων και διαμαρτυριών, παράτι - όπως λένε - οι ίδιοι λειτουργούν στα όρια των δυνατοτήτων τους.

«Ο κόσμος βλέπει μπροστά του τον υπάλληλο και θεωρεί ότι εκείνος ευθύνεται για την καθυστέρηση», λέει ο Δημήτρης Ζώης. «Δεν βλέπει τις συνθήκες μέσα στις οποίες προσπαθούμε να λειτουργήσουμε ούτε ότι πολλές υπηρεσίες δουλεύουν οριακά».